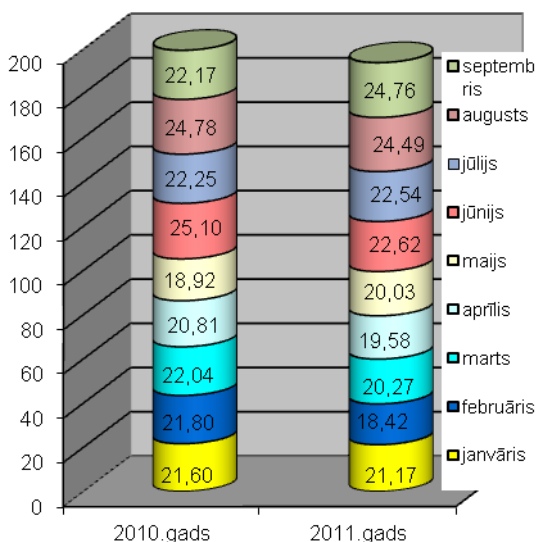

Naftas produktu (degvielas) aprite 2011.gada deviņos mēnešos

1. Akcīzes nodokļa ieņēmumi

milj.Ls

1.attēls

2011.gada deviņos mēnešos akcīzes nodoklis par naftas produktiem iekasēts **Ls 193,88 milj.** apjomā, kas ir par Ls 5,59 milj. jeb **par 3% mazāk** kā 2010.gada attiecīgajā periodā. Samazinājums vērojams gandrīz visiem naftas produktu veidiem, izņemot naftas gāzi (skatīt 1.pielikumu).

Akcīzes nodokļa ieņēmumus par naftas produktiem 2011.gadā ietekmē:

- naftas produktu patēriņš, kas kopumā saglabājies 2010.gada līmenī;
- naftas produktu patēriņa struktūras izmaiņas – 2011.gada deviņos mēnešos,

salīdzinot ar iepriekšējā gada attiecīgo periodu, pieaudzis dīzeļdegvielas un petrolejas īpatsvars, attiecīgi samazinoties benzīna īpatsvaram kopējā patēriņā (skatīt 4. nodaļu). Nodokļa likmju diferences dēļ benzīna apjomu krituma izraisīto nodokļa ieņēmumu samazinājumu nespēj kompensēt no dīzeļdegvielas apjomu kāpuma iekasētā nodokļa summa, jo daļai no Latvijā realizētās dīzeļdegvielas tiek piemērots vai nu atbrīvojums no akcīzes nodokļa (lauksaimniecības zemju apstrādei, marķētā dīzeļdegviela), vai arī atvieglojums (marķētai dīzeļdegviela);

- 2011.gadā veiktās akcīzes nodokļa likmju izmaiņas (skatīt 3.pielikumu), no 1.janvāra atceļot samazinātas akcīzes nodokļa likmes piemērošanu degvielai, kurai pievienota biodegviela 5% apjomā un no 1.jūnija palielinot nodokļa likmi visa veida benzīnam;
- dīzeļdegvielas piegādes lauksaimniecības produkcijas ražošanai un zemes apstrādei, piemērojot atbrīvojumu no akcīzes nodokļa (skatīt 3.nodaļu), kas vistiešākā veidā ietekmēja akcīzes nodokļa ieņēmumu samazinājumu salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, jo 2010.gada pirmajā pusē šim mērķim paredzētajai degvielai tika piemērots nevis atbrīvojums no nodokļa degvielas piegādes brīdī, bet gan nodokļa atmaksas sistēma.

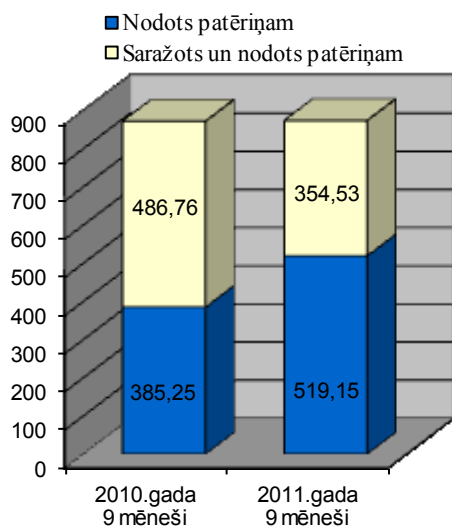
2. Naftas produktu (degvielas) apritē iesaistītās personas

Latvijā 2011.gada 30.septembrī komersantiem bija spēkā esošas speciālās atļaujas (licences) darbībai ar naftas produktiem un/vai biodegvielu:

- apstiprināta noliktavas turētāja darbībai – 81;
- reģistrēta saņēmēja darbībai – 3;
- reģistrēta nosūtītāja darbībai – 52;
- degvielas vairumtirdzniecībai – 38;
- degvielas mazumtirdzniecībai – 139.

3. Naftas produktu (degvielas) nodošana patēriņam Latvijā

(tūkst. tonnas) 2.attēls

2011.gada deviņos mēnešos kopumā patēriņam Latvijā nodoto naftas produktu (degvielas) apjoms ir **873,68 tūkst. tonnas**, un tas ir saglabājies 2010.gada attiecīgā perioda līmenī.

Mainījies patēriņam nodoto naftas produktu struktūra. **Palielinājies** patēriņam nodotais apjoms:

- dīzeļdegvielai (ieskaitot dīzeļdegvielu, kurai pievienota biodīzeļdegviela un iezīmēto (marķēto) dīzeļdegvielu, (*turpmāk – dīzeļdegviela*) – par 29,71 tūkst. tonnām jeb 6%;
- petrolejai (ieskaitot reaktīvo degvielu) (*turpmāk – petroleja*) – par 1,09 tūkst. tonnām jeb 1%;

- autogāzei – par 3,43 tūkst. tonnām jeb 22%;
- gāzei, kuru izmanto kā kurināmo – par 2,18 tūkst. tonnām jeb 13%

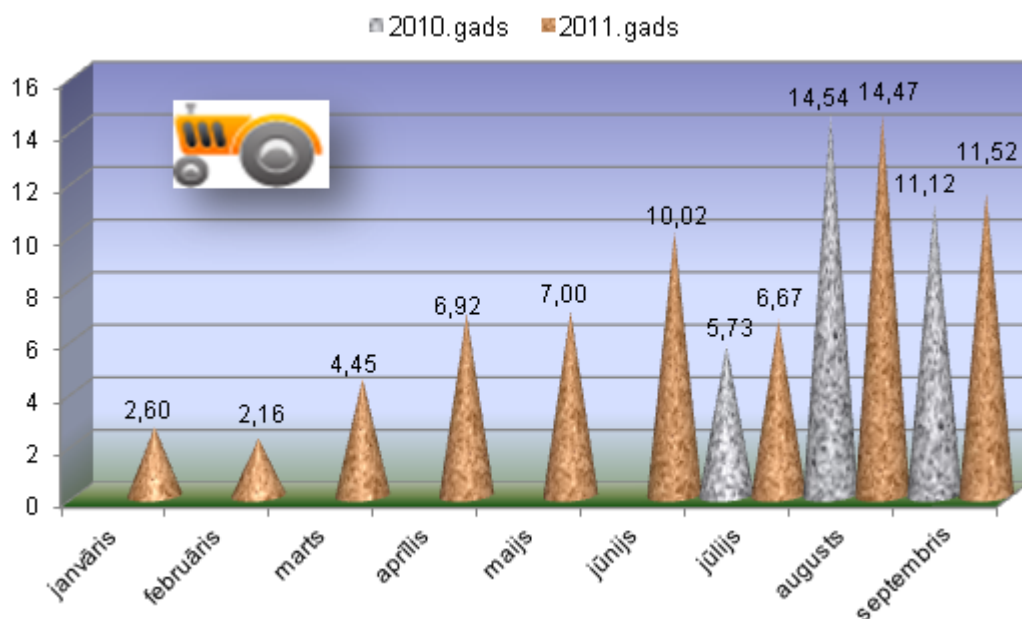
Vienlaicīgi **samazinājies** patēriņam nodotais apjoms:

- benzīnam (ieskaitot benzīnu, kam pievienots etilspirts) (*turpmāk – benzīns*) – par 24,78 tūkst. tonnām jeb 11%;
- degvielleļļai – par 9,09 tūkst. tonnām jeb 50%;
- biodīzeļdegvielai, kas pilnībā iegūta no rapša sēklu eļļas – par 0,81 tūkst. tonnām jeb 54% (skatīt 2.pielikuma 1.tabulu).

Piecpadsmit **lielākie komersanti** pēc 2011.gada deviņos mēnešos kopējā patēriņam Latvijā nodotā naftas produktu (degvielas) apjoma uzskaitīti *4.pielikumā*. Līderpozīcijas ir saglabājuši SIA „Latvijas Statoil”, SIA „Neste Latvija” un SIA „Lukoil Baltija R”.

Dīzeļdegviela lauksaimniekiem - nodošana patēriņam 2010. gadā un 2011.gadā

(tūkst. tonnās) 3.attēls

Piemērojot atbrīvojumu no akcīzes nodokļa, 2011.gada deviņos mēnešos realizācijai lauksaimniecības produkcijas ražotājiem nodotas 65,79 tūkst. tonnas dīzeļdegvielas.

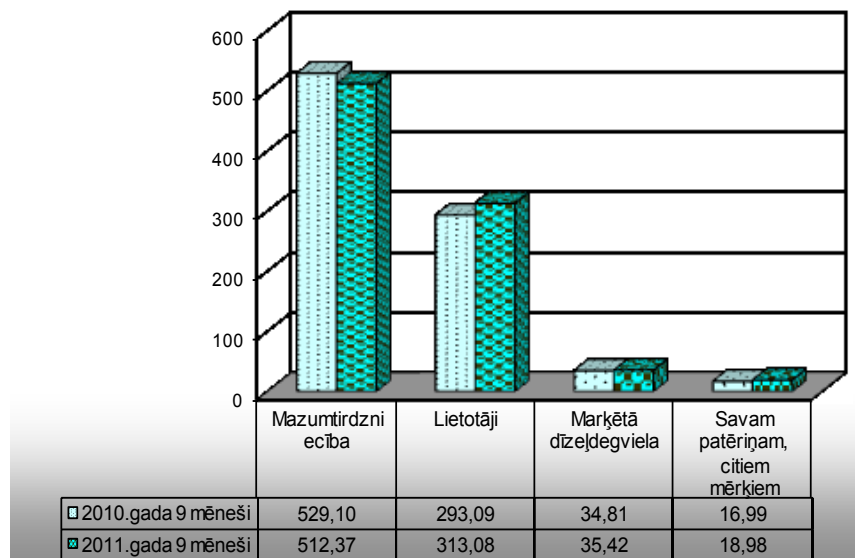
2011.gada deviņos mēnešos akcīzes preču noliktavās kopumā saražoti (sajaukti, apstrādāti, fasēti) naftas produkti 593,92 tūkst. tonnu apjomā, kas ir par 70,92 tūkst. tonnām jeb 11% mazāk kā 2010.gada attiecīgajā periodā.

Ievērojami samazinājies akcīzes preču noliktavās sajauktā benzīna un dīzeļdegvielas apjoms - attiecīgi samazinājums ir – 65% benzīnam un – 11% dīzeļdegvielai, kas skaidrojams ar 2010.gada 20.decembra grozījumiem likumā „Par akcīzes nodokli”, kas atcēla samazinātās akcīzes nodokļa likmes piemērošanu benzīnam un dīzeļdegvielai, kurai pievienota biodeģviela 5% apjomā no kopējā produkta daudzuma. Saražotās biodīzeļdegvielas apjoms ir par 3,40 tūkst. tonnām jeb 10% lielāks kā 2010.gada attiecīgajā periodā – saražotas 37,15 tūkst. tonnas biodīzeļdegvielas (skatīt 2.pielikuma 1.1.tabulu).

4. Naftas produktu (degvielas) realizācija

(tūkst. tonnās)

4.attēls

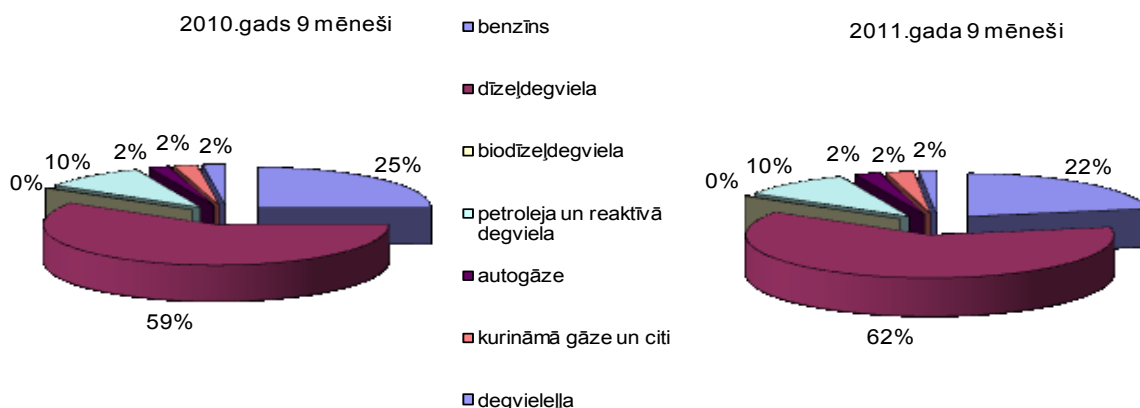
2011.gada deviņos mēnešos kopumā Latvijā realizētas **879,85 tūkst. tonnas** naftas produktu (degvielas), kas ir par 5,87 tūkst. tonnām jeb 1% vairāk kā 2010.gada attiecīgā periodā.

Palielinājies lietotājiem realizētās, un savam patēriņam izmantotās degvielas apjoms, galvenokārt palielinājies

dīzeļdegvielas un iezīmētās (marķētās) dīzeļdegvielas realizācijas apjoms. Samazinājies mazumtirdzniecībā realizētās degvielas apjoms (skatīt 2.pielikuma 2.tabulu).

2011.gada deviņos mēnešos, salīdzinot ar 2010.gada attiecīgo periodu, kopējā realizēto naftas produktu struktūrā palielinājies dīzeļdegvielas īpatsvars attiecīgi samazinoties benzīna īpatsvaram (skatīt 2.pielikuma 2.tabulu un 5.attēlu).

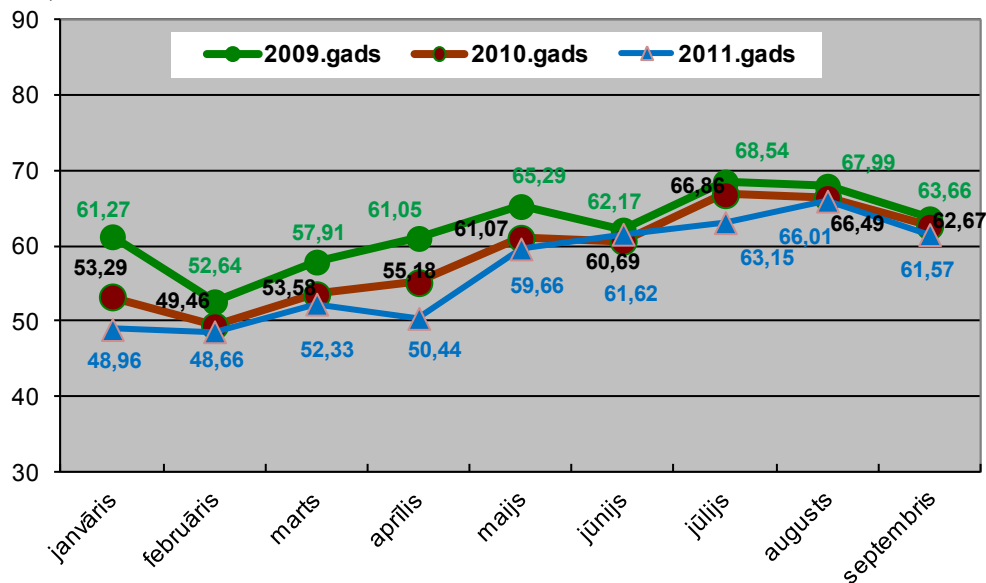
Naftas produktu veidu īpatsvars (procentos) kopējā realizēto naftas produktu struktūrā 5.attēls

4.1. Naftas produktu mazumtirdzniecība

(tūkst. tonnās)

6.attēls

2011.gada deviņos mēnešos mazumtirdzniecībā kopumā realizētas **512,37 tūkst. tonnas** degvielas, kas ir par 16,73 tūkst. tonnām jeb **3% mazāk** kā 2010.gada attiecīgajā periodā.

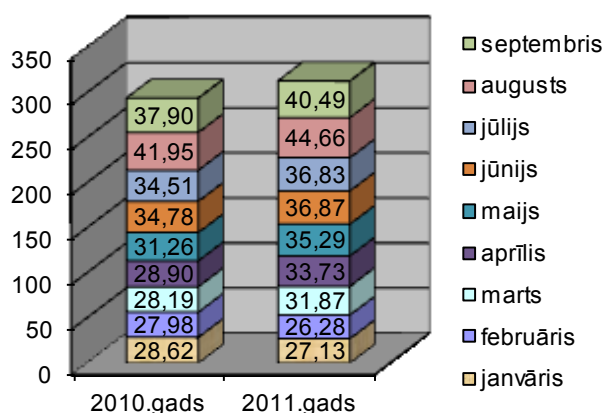
Par 24,25 tūkst. tonnām jeb 11% samazinājies mazumtirdzniecībā realizētā benzīna apjoms, kuru nespēj kompensēt autogāzes un dīzeļdegvielas realizācijas apjoma pieaugums (skatīt 2. pielikuma 2.1. tabulu).

4.pielikumā uzskaitīti piecpadsmit **lielākie komersanti** pēc 2011.gada deviņos mēnešos **mazumtirdzniecībā** realizētā degvielas apjoma. Līderpozīcijas mazumtirdzniecībā realizētās degvielas apjoma ziņā 2011.gada deviņos mēnešos ir saglabājušas SIA „Latvija Statoil”, SIA „Neste Latvija”, SIA „Lukoil Baltija R”, A/S „Virši A” un SIA „East-West-Transit”.

4.2. Naftas produktu (degvielas) realizācija lietotājiem

(tūkst. tonnās)

7.attēls

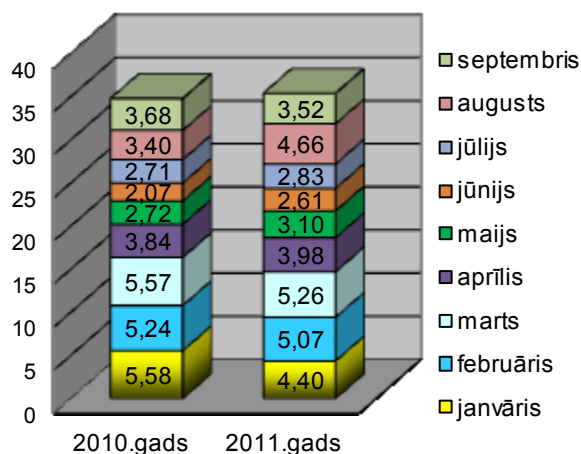

2011.gada deviņos mēnešos lietotājiem kopumā realizētas **313,08 tūkst. tonnas** degvielas, kas ir par 20,0 tūkst. tonnām jeb **7% vairāk** kā 2010.gada attiecīgajā periodā. Realizācijas apjoms palielinājies gandrīz visiem naftas produktu veidiem, izņemot degvielleļļu, kuras realizācijas apjoms ir samazinājies par 6,24 tūkst. tonnām jeb 60% un biodīzeļdegvielu – samazinājums 0,30 tūkst. tonnas jeb 40% (skatīt 2. pielikuma 2.2.tabulu). Degvielleļļas realizācijas apjoma samazināšanās lietotājiem ir skatāma

kopsakarībā ar savam patēriņam izmantotā degvielleļļas apjoma pieaugumu.

4.3. Marķētās dīzeļdegvielas realizācija

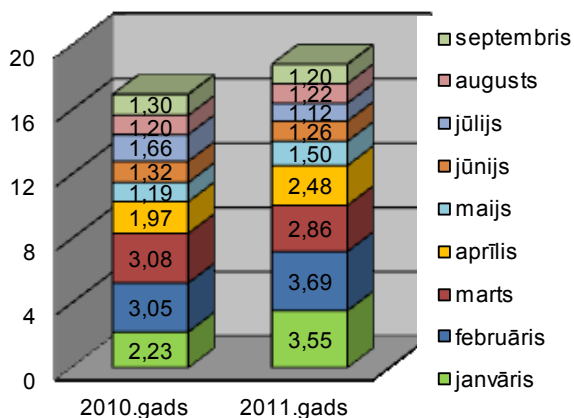
(tūkst. tonnās) 8.attēls

2011.gada deviņos mēnešos iezīmētā (marķētā) dīzeļdegviela ir realizēta **35,42 tūkst. tonnu** apjomā, kas ir par 0,61 tūkst. tonnām jeb **par 2% vairāk** kā iepriekšējā gada attiecīgajā periodā. Vislielākais realizācijas pieaugums ir kuģu apgādei – par 1,74 tūkst. tonnām jeb 17% un izmantošanai brīvostās un brīvajās zonās – par 0,40 tūkst. tonnām jeb 14%. Savukārt samazinājums ir juridiskajām personām, izmantošanai par kurināmo vai siltumenerģijas ražošanai produkcijas ražošanas (pārstrādes) tehnoloģiskajā procesā - par 1,10 tūkst. tonnām jeb 6% un fiziskām personām – par 0,42 tūkst. tonnām jeb 13% (skatīt 2. pielikuma 2.3.tabulu).

4.4. Naftas produktu (degvielas) izlietojums savam patēriņam, citiem mērķiem

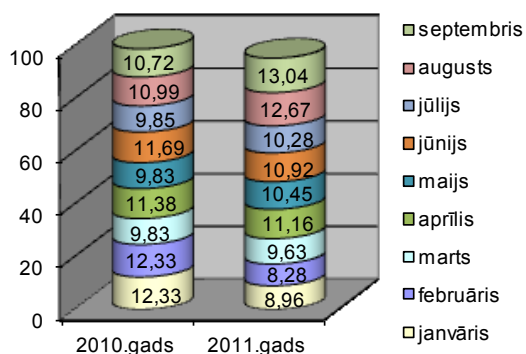
(tūkst. tonnās) 9.attēls

2011.gada deviņos mēnešos komersanti savam patēriņam un citiem mērķiem (tai skaitā citu preču, kas nav naftas produkti, ražošanai) kopumā izmantojuši naftas produktus **18,98 tūkst. tonnu** apjomā, izmantotais apjoms ir par 1,99 tūkst. tonnām jeb **12% lielāks** kā 2010.gada attiecīgajā periodā. Vislielākais izlietojuma pieaugums ir degvielleļļai - par 1,04 tūkst. tonnām jeb 13% (skatīt 2.pielikuma 2.4.tabulu).

5. Naftas produktu (degvielas) realizācija vairumtirdzniecībā

(tūkst. tonnas) 10.attēls

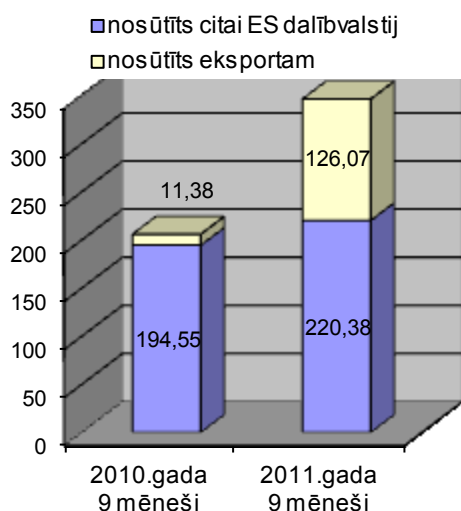

2011.gada deviņos mēnešos, izmantojot vairumtirdzniecības licences nosacījumus, kopumā realizētas **95,39 tūkst. tonnas** naftas produktu (degvielas), kas ir par 3,24 tūkst. tonnām jeb **par 3% mazāk** kā iepriekšējā gada attiecīgajā periodā.

Vislielākais realizācijas samazinājums ir degvielleļļai – par 6,21 tūkst. tonnām jeb 72%, un benzīnam – par 3,73 tūkst. tonnām jeb 70%. Savukārt dīzeļdegvielas realizācijas apjoms vairumtirdzniecībā palielinājies par 7,04 tūkst. tonnām jeb 8% (skatīt 2.pielikuma 3.tabulu).

6. Naftas produktu nosūtīšana uz citām ES dalībvalstīm un eksportam

(tūkst. tonnas) 11.attēls

2011.gada deviņos mēnešos komersanti no akcīzes preču noliktavām Latvijā, gan piemērojot atlikto akcīzes nodokļa maksāšanu, gan saskaņā ar muitas procedūrām (ievešana pārstrāde un atpakaļizvešana), nosūtījuši naftas produktus (degvielu) kopumā **346,45 tūkst. tonnu** apjomā, tai skaitā 220,38 tūkst. tonnas nosūtītas citām Eiropas Savienības dalībvalstīm un 126,01 tūkst. tonnas izvestas no akcīzes preču noliktavām to tālākai izvešanai uz ārvalstīm, kas nav dalībvalstis (skatīt 2.pielikuma 4.tabulu).

Kopumā no akcīzes preču noliktavām Latvijā izvesto naftas produktu apjoms 2011.gada deviņos mēnešos par 140,52 tūkst. tonnām jeb **68% pārsniedz** 2010.gada attiecīgajā perioda apjomus. Pieaugumu galvenokārt veido izvešanai uz ārvalstīm nosūtītās petrolejas apjoma vairākkārtīgais pieaugums par 116,36 tūkst. tonnām un dīzeļdegvielas apjoma pieaugums par 23,41 tūkst. tonnām jeb 24%. Vienlaicīgi par 73% jeb 10,26 tūkst. tonnām samazinājies nosūtītā benzīna apjoms.

Analītiskajā pārskatā un pielikumos, aprēķinot naftas produktu daudzumu tonnās, ir pielietoti sekojoši blīvumi: benzīnam - 0,765 t/m³; degvielai - 0,95 t/m³; petrolejai - 0,78 t/m³; dīzeļdegvielai - 0,835 t/m³; biodīzeļdegvielai - 0,887 t/m³; marķētai dīzeļdegvielai - 0,835 t/m³, naftas gāzei - 0,55 t/m³.

Ivanovska 67016881